SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

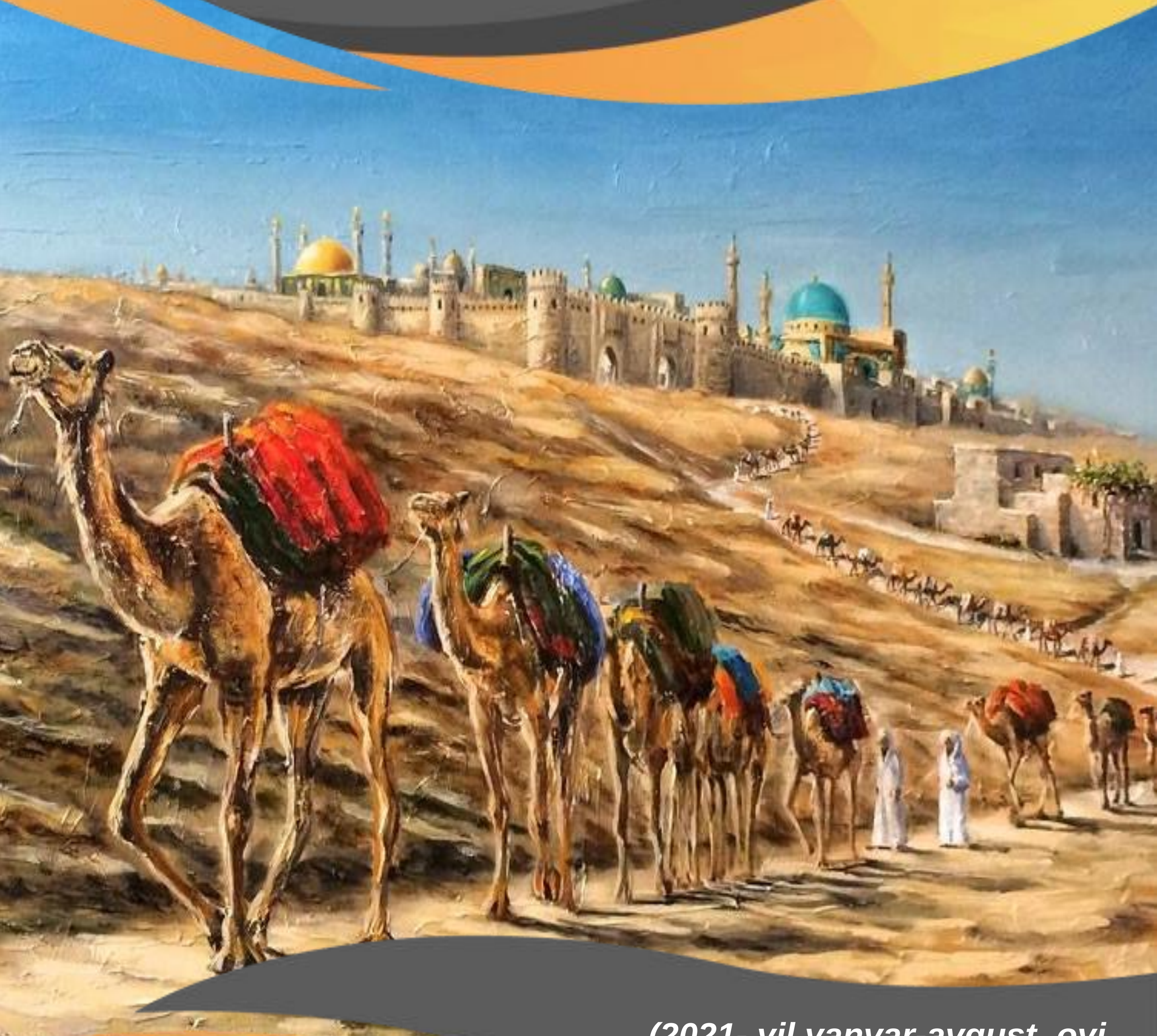

(2021- yil yanvar-avgust oyi uchun dastlabki ma'lumot)

Sirdaryo iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo‘naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o‘z ta‘sirini o‘tkazadi.

2021- yilning yanvar-avgust oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **472,2** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **129,6** mln. AQSh dollariga yoki **37,8** % ga ko‘paydi.

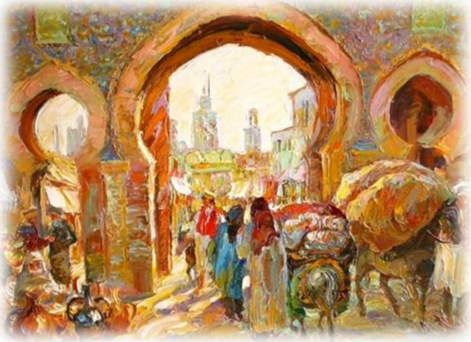

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI
(yanvar-avgust, ming. AQSh dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish surati, % da	jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	342626,8	472213,5	137,8 %	x
Eksport	**101216,0**	**157989,4**	156,1 %	**100,0**
tovarlar	*100298,0*	*156491,7*	*156,0*	*99,1*
xizmatlar	*918,0*	*1497,7*	*163,1*	*0,9*
Import	**241410,8**	**314224,1**	130,2 %	**100,0**
tovarlar	*241408,2*	*314224,1*	*130,2%*	*100,0*
xizmatlar	*2,6*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Saldo	**-140194,8**	**-156234,7**	*x*	*x*

Ma'lumot uchun: Sirdaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **158,0** mln. AQSh dollariga (**56,1** % ga ko'paydi) va import hajmi **314,2** mln. AQSh dollariga (**30,2** ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida - **156,2** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-avgust, ulushi,% da.)

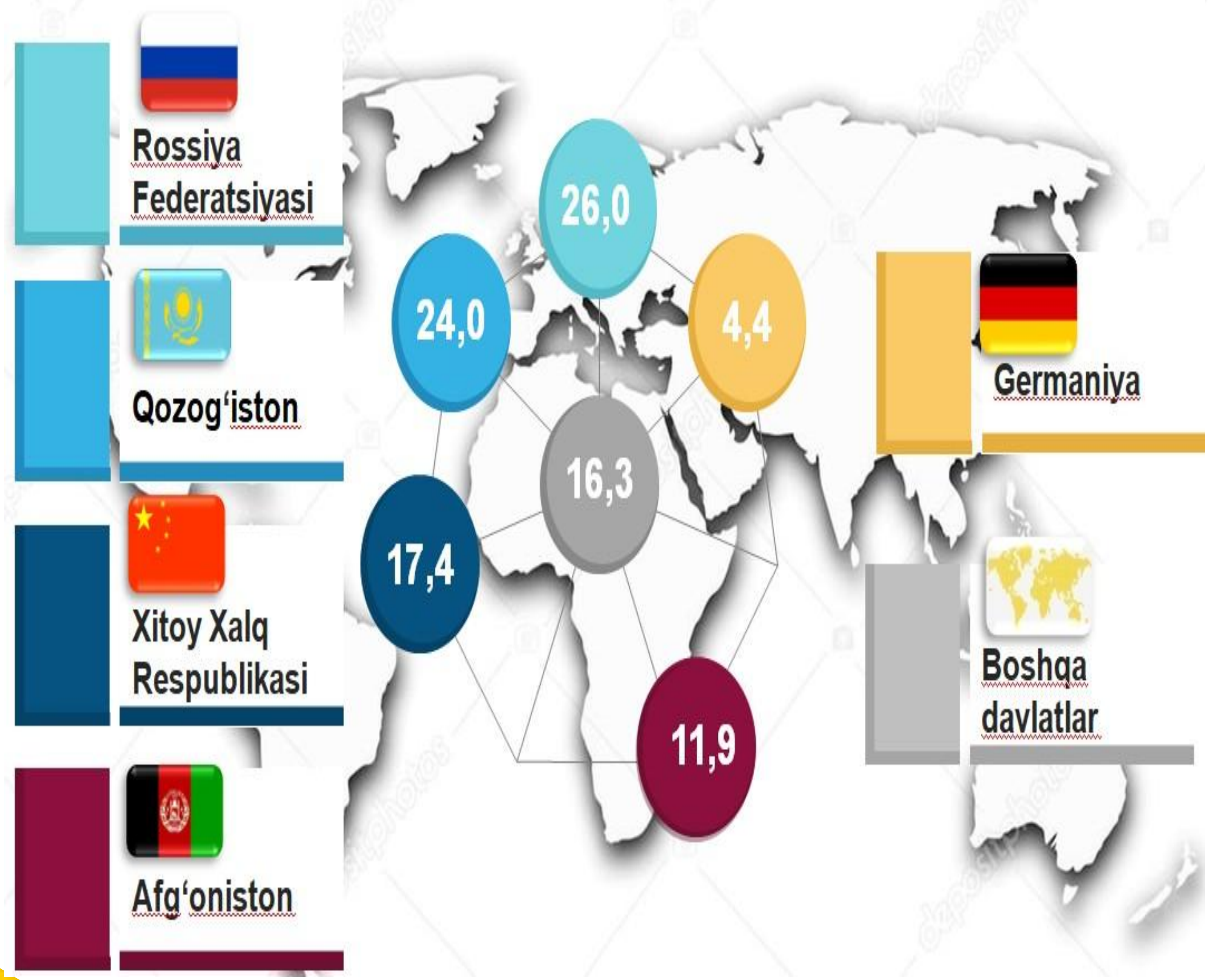

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Sirdaryo viloyati tashqi savdo aylanmasi yanvar-avgust oyida **472,2** mln. AQSh dollari qiymatida qayd etilib, o‘tgan yilning shu oyiga nisbatan **37,8** mln. AQSh dollariga ko‘paydi.

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta’minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishlarga import tovarlarning o‘rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo‘shni davlatlar bilan o‘zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko‘rish mumkin.

TSAda so‘nggi yillarda katta o‘zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so‘nggi uch yilda TSAda Afg‘oniston, Qirg‘iz Respublikasi, va Qozog‘iston bilan tashqisavdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo‘shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya va Avstriya davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

10 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO‘RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR *(2021- yil yanvar-avgust)*

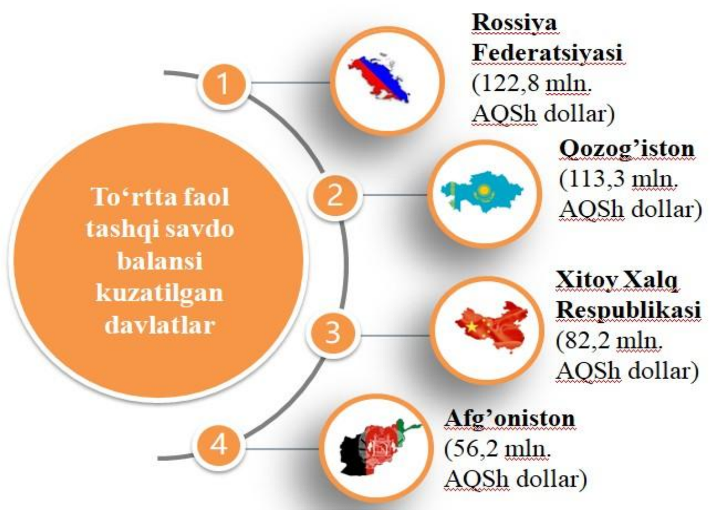

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo‘yicha 10 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to’rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Rossiya Federatsiyasi (**122,8** mln. AQSh dollari), Qozog‘iston (**113,3** mln. AQSh dollari), Xitoy Xalq Respublikasi (**82,2** mln. AQSh dollari), va Afg‘oniston (**56,2** mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 6 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Sirdaryo jahonning **57** ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAda salmoqli hissasi Rossiya Federatsiyasi (**26,0** %), Qozog‘iston (**24,0** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**17,4** %), Afg‘oniston (**11,9** %), Germaniya (**4,4** %), Qirg‘iz Respublikasi (**0,7** %) va Turkiya (**3,5** %) qayd etilgan.

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI
(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Rossiya Federatsiyasi	**64,8**	**72,0**	**122,8**
Eksport	*13,9*	*15,9*	*29,3*
Import	*50,9*	*56,1*	*93,5*
Qozog‘iston	**74,4**	**59,7**	**113,3**
Eksport	*23,4*	*11,6*	*14,4*
Import	*51,0*	*48,1*	*98,9*
Xitoy Xalq Respublikasi	**109,3**	**47,5**	**82,2**
Eksport	*18,5*	*11,5*	*32,0*
Import	*90,8*	*36,0*	*50,2*

SIRDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Afg'oniston	**5,9**	**26,7**	**56,2**
Eksport	*5,9*	*26,7*	*56,2*
Import	-	-	-
Pokiston	**2,2**	**0,9**	**6,9**
Eksport	*2,0*	*0,9*	*6,5*
Import	*0,2*	-	*0,4*
Litvaya	**3,6**	**4,4**	**2,3**
Eksport	-	-	-
Import	*3,6*	*4,4*	*2,3*
Qirg'iz Respublikasi	**1,8**	**2,3**	**3,4**
Eksport	*0,6*	*0,6*	*2,9*
Import	*1,2*	*1,7*	*0,5*
Turkiya	**18,6**	**8,7**	**16,4**
Eksport	*2,6*	*0,9*	*7,1*
Import	*16,0*	*7,8*	*9,3*
Ispaniya	**-**	**-**	**1,4**
Eksport	-	-	-
Import	-	-	*1,4*
Germaniya	**13,4**	**15,5**	**20,6**
Eksport	-	-	-
Import	*13,4*	*15,5*	*20,6*
Tojikiston	**3,5**	**3,4**	**2,9**
Eksport	*1,9*	*3,0*	*2,6*
Import	*1,6*	*0,4*	*0,3*

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI
(yanvar-avgust 2021- yil)

	Ming. AQSh dollari	O‘sish sur’ati, % da
Sirdaryo viloyati	**472 213,5**	**137,8**
Boyovut	19 351,3	120,2
Guliston	14 628,1	3,5 m.
Mirzaobod	17 985,0	63,2
Oqoltin	8 244,1	154,7
Sardoba	5 106,8	2,1 m.
Sayxunobod	43 300,4	2,1 m.
Sirdaryo	112 804,2	103,6
Xovos	19 541,0	122,6
Guliston sh.	52 693,1	129,1
Shirin sh.	79 703,8	188,8
Yangiyer sh.	98 021,7	169,4

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollari

- **Sirdaryo - 112 804,2**
- **Yangiyer sh. - 98 021,7**
- **Shirin sh. - 79 703,8**

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollari

- **Guliston – 14 628,1**
- **Oqoltin – 8 244,1**
- **Sardoba – 5 106,8**

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani **23,9** % ulush bilan **112 804,2** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Sardoba tumani **1,1** % ulush bilan **5 106,8** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021- yilning yanvar-avgust oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **53,1** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi **0,7** %. ga ko‘paygan.

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

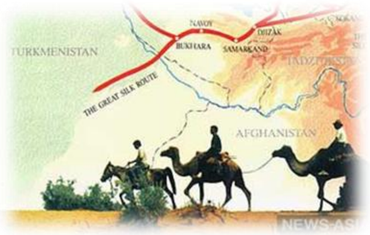

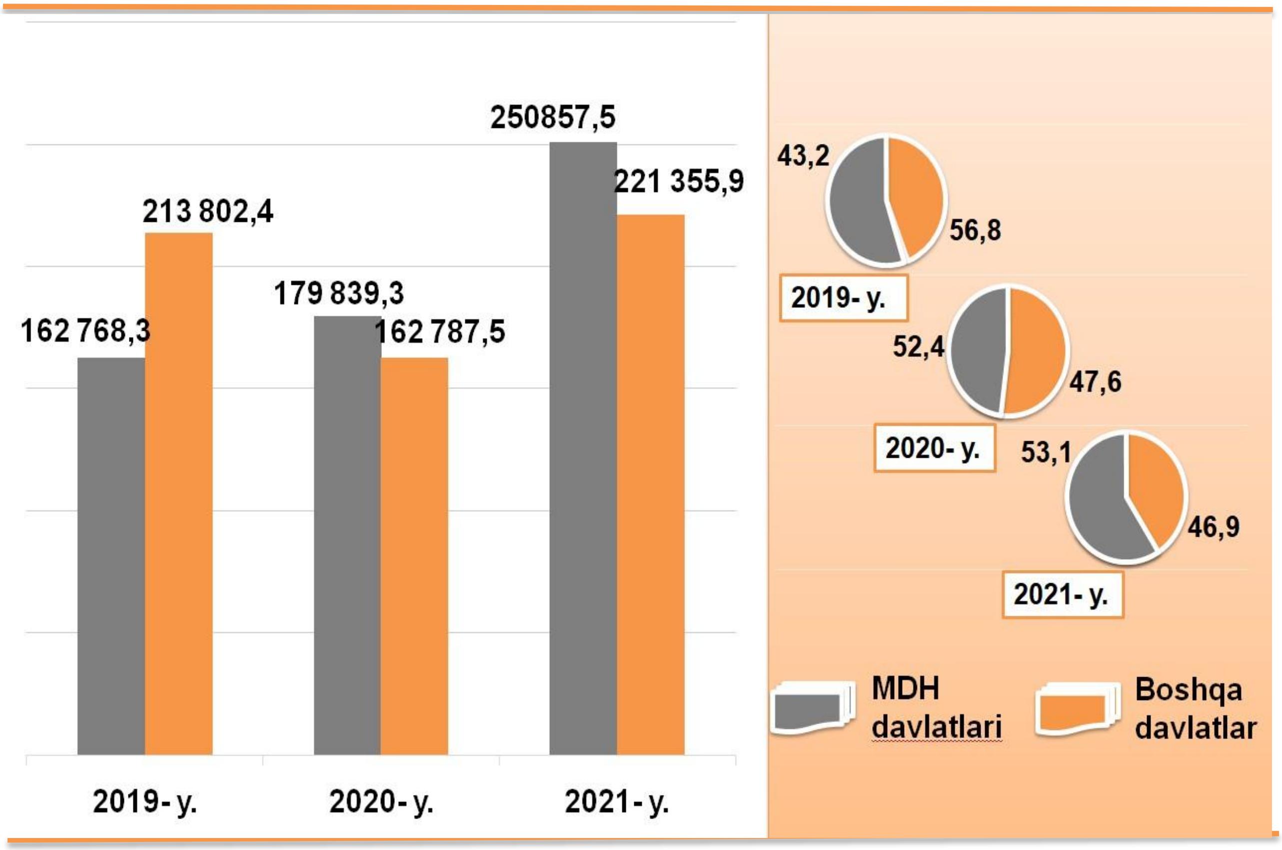

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-avgust oyida 2020- yil ulishiga nisbatan **0,7** % ga kamayib va jami TSAdagi ulushi **46,9** % ni tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2021- yil yanvar-avgust, ming AQSh dollari)

Rossiya Federatsiyasi
TSA – 122 782,1
Eksport – 29 283,2
Import – 93 498,9

Qozog'iston
TSA – 113 303,7
Eksport – 14 375,3
Import – 98 928,4

Qirg'iz Respublikasi
TSA – 3 446,8
Eksport – 2 876,7
Import – 570,1

Turkmaniston
TSA – 4 206,3
Eksport – 127,1
Import – 4 079,2

Tojikiston
TSA – 2927,7
Eksport – 2580,0
Import – 347,7

Ukraina
TSA – 2946,0
Eksport – 1645,4
Import – 1300,6

Belarus Respublikasi
TSA – 691,0
Eksport – 29,6
Import – 661,4

Ozarbayjon
TSA – 511,1
Eksport – 218,4
Import – 292,7

1992- yil 4- yanvarda O'zbekiston Respublikasi MDH (Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi) ga a'zo bo'ldi. Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-avgust holatiga **250 857,5** ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport - **51 178,4** ming AQSh dollariga yetgan bolsa, import – **199 679,1** ming AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**48,9** %), Qozog'iston (**45,2** %), Qirg'iz Respublikasi (**1,4** %), Turkmaniston (**1,7** %) va Tojikiston (**1,2** %) davlatlari bilan qayd etildi.

SIRDARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A’ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-avgust, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 122 782,1
Eksport – 29 283,2
Import – 93 498,9

Qozog‘iston

TSA – 113 303,7
Eksport – 14 375,3
Import – 98 928,4

Qirg‘iz Respublikasi

TSA – 3 446,9
Eksport – 2 876,7
Import – 570,1

Belarus Respublikasi

TSA – 691,0
Eksport – 29,6
Import – 661,4

Jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

53,1 %

Jami eksportdagi ulushi

32,4 %

Jami importdagi ulushi

63,6 %

2020- yil 11- dekabrda O‘zbekiston Respublikasi Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi. YOII bilan Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi **240 223,7** ming AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **46 564,8** ming AQSh dollari, import hajmi esa **193 658,8** ming AQSh dollariga yetdi.

SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI
(2021- yil yanvar-avgust)

Joriy yilning yanvar-avgust oyida viloyatning eksportyorlari soni **156** tani tashkil etib, ular tomonidan **157 989,4** ming AQSh dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **56,1** % ga ko‘paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta’minlandi.

XSST BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)

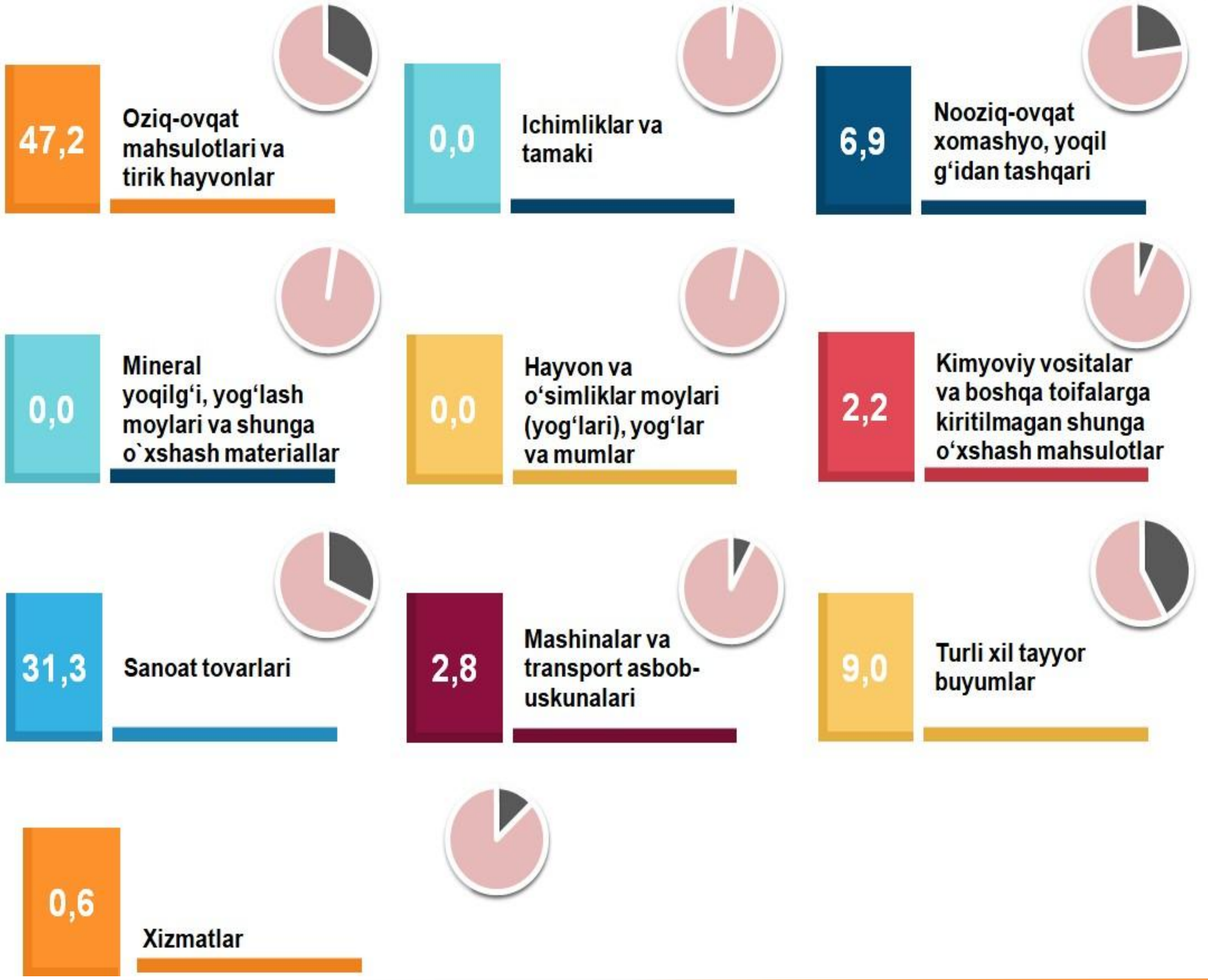

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **100,0** % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**31,3** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**47,2** %) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar (**2,2** %) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

SIRDARYO VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI *(yanvar-avgust, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020- y	2021- y	2020 -y	2021- y	2020- y	2021- y
Jami eksport	**101 216,0**	**157 989,4**	**123,2**	**156,1**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	54 069,3	74 291,7	184,9	137,4	53,6	47,2
Ichimliklar va tamaki	3,3	5,8	0,0	176,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	11 561,0	10893,6	81,6	94,2	11,5	6,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	636,9	0,0	90,0	0,0	0,6	0.0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	4 440,6	3385,8	156,1	76,2	4,4	2,2
Sanoat tovarlari	19 371,5	49 225,2	84,6	2,5m.	19,2	31,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1218,7	4 429,8	79,1	3,6 m.	1,2	2,8
Turli xil tayyor buyumlar	8 996,7	14 156,8	93,9	157,4	8,9	9,0
Xizmatlar	918,0	1600,6	68,3	137,5	0,6	0,6

SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI

Sirdaryo viloyati eksporti yanvar-avgust oyida **157 989,4** ming AQSh dollari qiymatida qayd etilib, oʻtgan yilning shu oyiga nisbatan **56 773,4** ming AQSh dollariga koʻpaydi.

XSST BOʻLIMI BOʻYICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI *(2021- yil yanvar-avgust)*

XSST boʻlimi nomi	Ming AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	19078,5	97,2
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	53087,0	161,5
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	2039,8	180,0
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	29,5	118,2
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,5	24,4
Tamaki va tamaki mahsulotlari	5,3	3,9 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilgʻidan tashqari		
Toʻqimachilik tolalari va ularning chiqindilari	9723,7	88,7
Hayvonlar va oʻsimliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	47,4	91,2
Moy olinadigan urug’lar va moy olinadigan mevalar	653,8	19,9 m.
Qogʻoz massasi va makulatura	257,1	70,8
Mineral yoqilgʻi, yogʻlash moylari va shunga oʻxshash materiallar		
Tabiiy yoki sunʻiy gaz	0,0	0,0
Elektr toki	0,0	0,0
Neft va neft mahsulotlari va shunga oʻxshash materiallar	0,0	0,0

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI *(2021- yil yanvar-avgust)*

XSST bo‘limi nomi	Ming AQSh dollari	2020- yilga nisbatan, % da
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va maxsulotlar	2 788,1	78,1
Birlamchi shakilda bo‘lmagan plastmassalar	158,4	58,0
Efir moylari , rezinoidlar va attorlik moddalari ; xojatxona preparatlari, polirofkalash va yuvish vositalari	63,6	53,0 m.
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	367,6	61,9
Sanoat tovarlari		
To‘qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	31675,9	2,7m.
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar , muyna	11029,9	173,3
Ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan maxsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	5242,7	4,1m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Aniq soxalar uchun maxsus mo’ljallangan mashinalar	224,9	147,0
Avtomabillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari ham)	1127,5	-
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari	2973,2	100,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	13476,5	157,0
Har xil tayyor buyumlar	597,8	3,5m.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

So‘nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020- yilning yanvar-avgustidagi **42,0** % dan 2021- yilning yanvar-avgustida **32,4** % ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **67,6** % ni tashkil etdi.

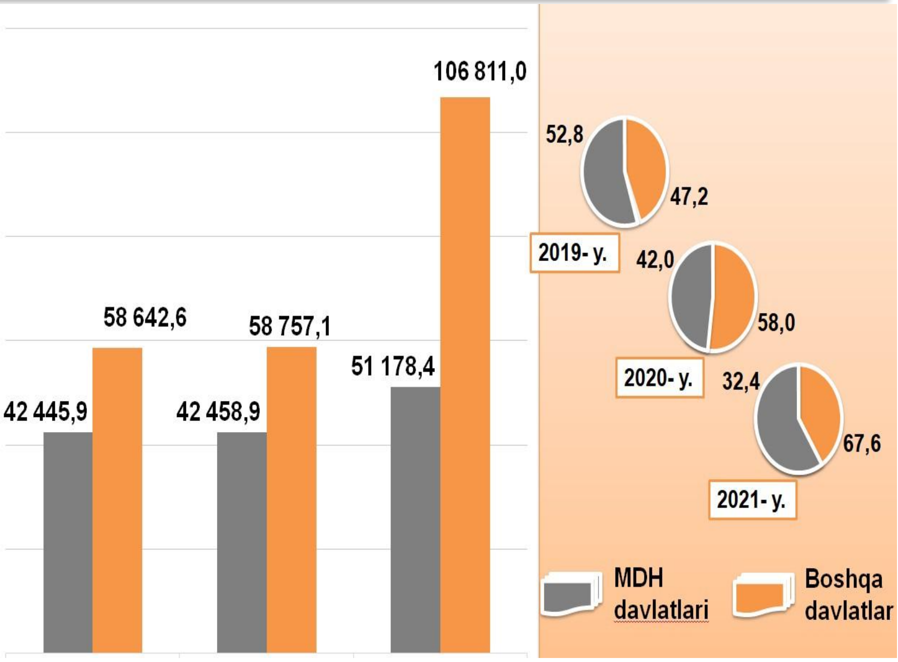

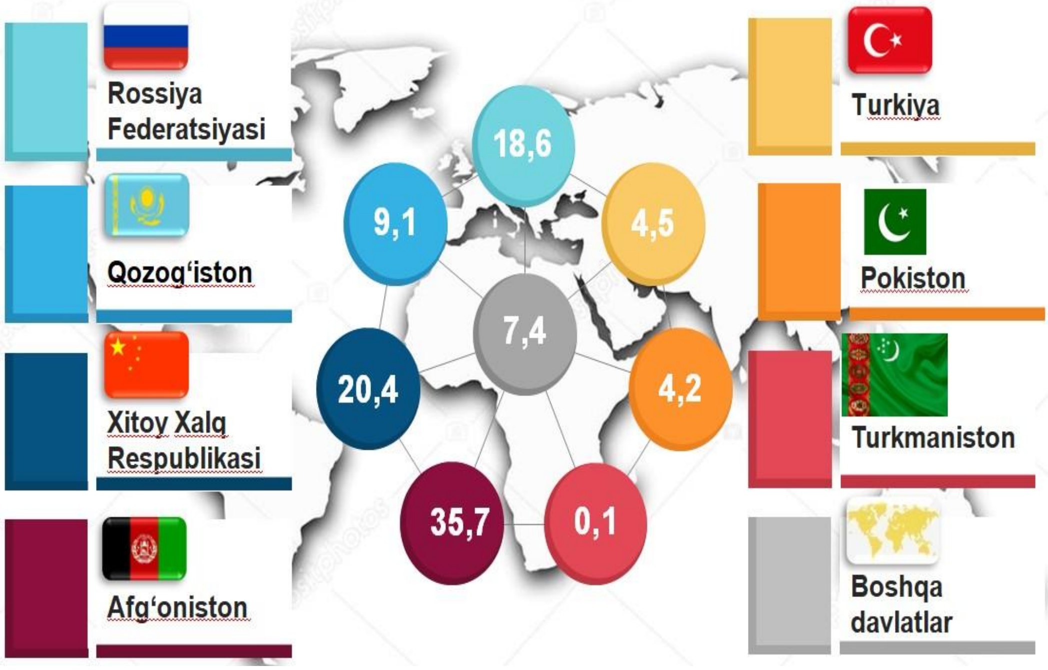

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI *(2021- yil yanvar-avgust, % da)*

2021- yilning yanvar-avgust oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo‘yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Afg‘oniston (eksport umumiy hajmining **35,7** %), Rossiya Federatsiyasi (**18,6** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**20,4** %), Pokiston (**4,2** %), Qozog‘iston (**9,1** %), Turkiya (**4,5** %) va boshqa davlatlarning eksportdagi ulushi **7,5** foizni tashkil etmoqda.

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O‘SISH SUR’ATLARI *(yanvar-avgust, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSh dollari		O‘sish sur‘ati, % da		O‘rni	
	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y
Afg‘oniston	34 583,60	56 178,70	5,9m.	162,4	1	1
Rossiya Federatsiyasi	19 095,20	29 283,20	137,1	153,4	2	3
Xitoy Xalq Respublikasi	13 778,50	32 002,60	74,7	2,3m.	4	2
Qozog‘iston	16 824,80	14 375,30	71,8	85,4	3	4
Turkiya	992,2	7 086,00	37,5	7,1m.	5	5
Pokiston	1460,5	6 552,30	72,4	4,4m.	6	6
Qirg‘iz Respublikasi	703,9	2 876,70	115,6	4,0m.	7	7

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI *(2021- yil yanvar-avgust)*

	Ming. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	**157 989,4**	**156,1**
Boyovut	11 003,0	103,4
Guliston	12 587,0	4,5 m.
Mirzaobod	10 797,3	103,1
Oqoltin	3 717,3	193,7
Sardoba	1 658,0	81,4
Sayxunobod	12 965,5	151,7
Sirdaryo	37 227,3	178,1
Xovos	10 496,4	193,4
Guliston sh.	16 828,8	153,8
Shirin sh.	3 247,8	115,0
Yangiyer sh.	36 806,8	152,9

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollari

Sirdaryo - 37 227,3

Yangiyer sh. - 36 806,8

Guliston sh. – 16 828,8

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollari

Oqoltin – 3 717,3

Shirin sh. – 3 247,8

Sardoba – 1 658,0

Viloyatning eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani **23,3** % ulush bilan **37 227,3** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatda eksporti tarkibida eng quyi ulushni Sardoba **1,0** % ulush bilan **1 658,0** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Sirdaryodagi meva-sabzavot sektori mamlakat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **19 078,5** ming AQSh dollari qiymatli **46 416,7** tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **549,8** ming AQSh dollarida pasayganni kuzatilib, **2,8** % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **14 210,9** ming AQSh dollariga teng **35 140,1** tonna sabzavot, shuningdek, **4 867,6** ming AQSh dollari qiymatidagi **11 276,6** tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2021- yil yanvar-avgust)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Afg'oniston hamda Pokiston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **25,7** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI *(2021- yil yanvar-avgust)*

Davlatlar	tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da *
Afg'oniston	2 831,2	2 356,8	12,4
Pokiston	3 047,4	4 878,3	25,6
Rossiya Federatsiyasi	4 273,9	2 040,9	10,7
Qozog'iston	28 328,1	5 816,2	30,5
Xitoy Xalq Respublikasi	395,0	428,8	2,2
Qirg'iz Respublikasi	278,3	260,2	1,4

** qiymat ifodasidan*

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **2,8** m.% ga ko'paydi.)

SIRDARYO VILOYATINING IMPORTI
(2021- yil yanvar-avgust

2021- yilning yanvar-avgust oylarida import hajmi **314 224,1** ming AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **130,2** % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashina va transport asbob-uskunalari (**31,8** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**28,9** %) hamda mineral yoqilg'I, moylari va shunga o'xshash mahsulotlar (**15,5** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)

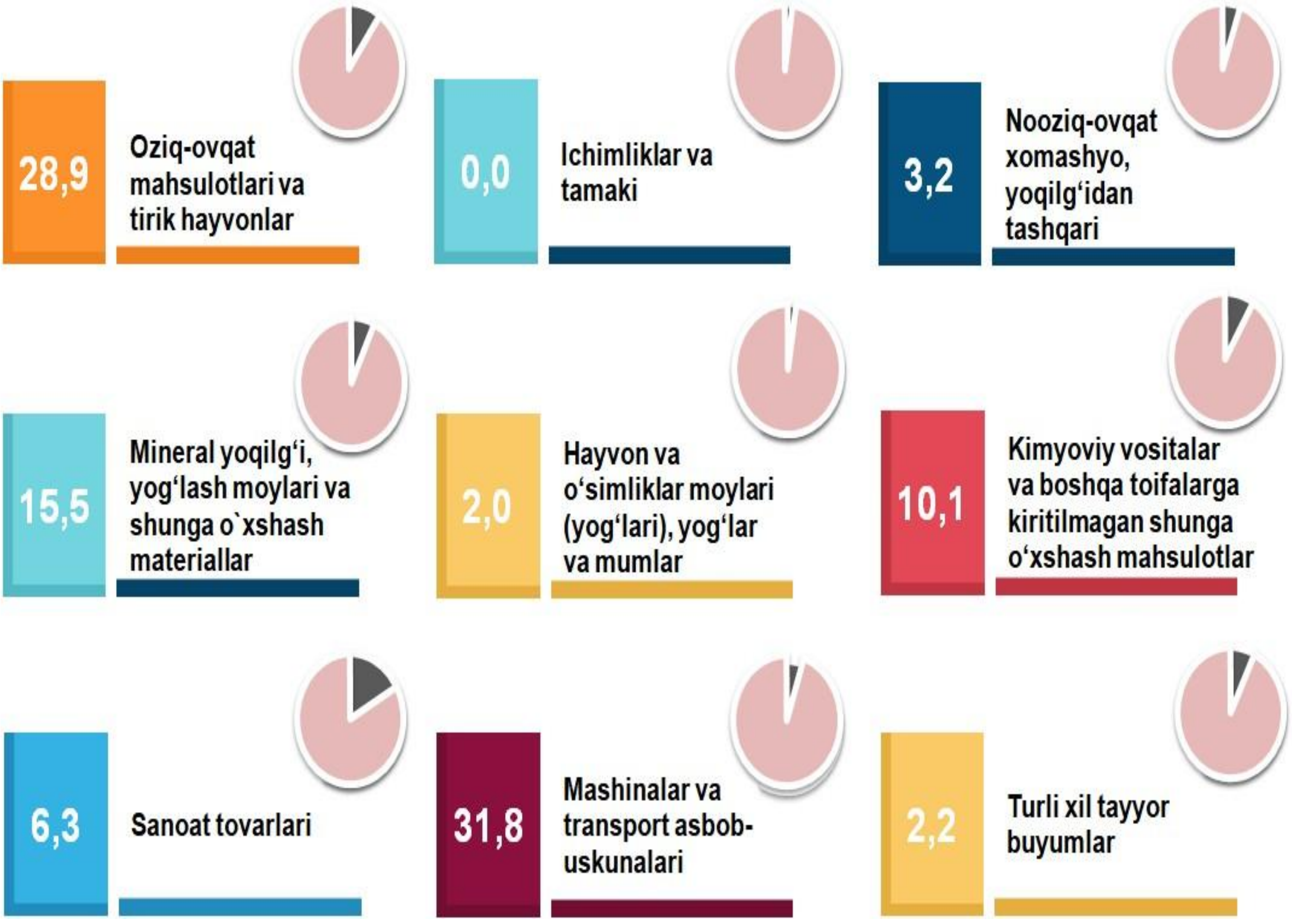

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-avgust import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **72 813,3** ming AQSh dollariga ko'paydi va **314 224,1** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATI XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI *(yanvar-avgust, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari		O‘sish sur’ati, % da		Umumiy hajmga nis-batan, % da	
	2020 - y	2021 -y	2020-y	2021 -y	2020 -y	2021 -y
Jami import	**241 410,8**	**314 224,1**	**81,8**	**130,2**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	57 366,5	90 712,8	198,2	158,1	23,8	28,9
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	8 241,3	10 204,9	82,8	123,8	3,4	3,2
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	8 538,3	48 853,8	49,4	5,7 m.	3,5	15,5
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	476,6	6 137,8	91,6	12,8 m.	0,2	2,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	39 509,7	31 825,1	62,1	80,6	16,4	10,1
Sanoat tovarlari	15 904,6	19 916,7	80,1	125,2	6,6	6,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	99 645,0	99 918,8	76,1	100,3	41,3	31,8
Turli xil tayyor buyumlar	11 728,7	6 654,1	53,5	56,6	4,8	2,2
Xizmatlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SIRDARYO VILOYATI IMPORTI

Sirdaryo viloyati importi yanvar-avgust oyida **314 224,1** ming AQSh dollari qiymatida qayd etilib, o‘tgan yilga nisbatan **72 813,3** ming AQSh dollariga ko‘paydi.

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI *(2021- yil yanvar-avgust)*

XSST bo‘limi nomi	Ming AQSh dollari	2020-yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	73239,7	143,8
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	302,6	199,3
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	3089,3	19,0m.
Tirik xayvonlar , 03 bo‘lmiga kiritilgan xayvonlardan tashqari	6996,9	2,4m.
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	0,0	0,0
Ichimliklar	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
Probka va yog‘och-taxtalar	3 404,7	104,3
Metall rudalari va metall parchalari	617,3	41,2
Moy olinadigan urug‘lar va moy olinadigan mevalar	4 805,0	167,8
Hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	143,4	150,1
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallar	42 712,7	8,0m.
Ko‘mir, koks va briketlar	6 141,2	191,9
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	6 137,4	13,2m.
Hayvonlar va o‘simliklar moylari va yog‘lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan mumlar; boshqa joyda tasniflanmagan hayvonlar va o‘simlik yog‘lari va moylaridan olingan texnik aralashmalar va preparatlar	0,4	3,4

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI *(2021- yil yanvar-avgust)*

XSST bo‘limi nomi	Ming AQSh dollari	2020-yilga nisbatan, % da
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1 920,7	183,7
Birlamchi shakldagi plastmassalar	6 025,7	25,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	8 271,2	3,7m.
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari	906,6	78,6
Bo‘yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo‘yoqlar	7 980,8	147,0
Noorganik kimyo moddalari	3 889,6	136,2
Sanoat tovarlari		
Cho‘yan va po‘lat	3 224,1	106,8
Metalldan tayyorlangan buyumlar	2 772,1	67,2
Ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	2 098,1	97,4
To‘qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o‘xshash mahsulotlar	1 501,8	190,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Aniq sohalar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	47 351,7	93,8
Sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari	17 304,4	125,9
Avtomobillarning ehtiyot qismlari	2 562,1	88,9
Energiya generatori mashijnalari va asbob -uskunalar	24 012,2	103,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	3676,5	148,2
Blokli binolar, suv o‘tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	1572,4	18,8
Har xil tayyor buyumlar	827,2	190,9

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSh dollari, ulushi, % da)

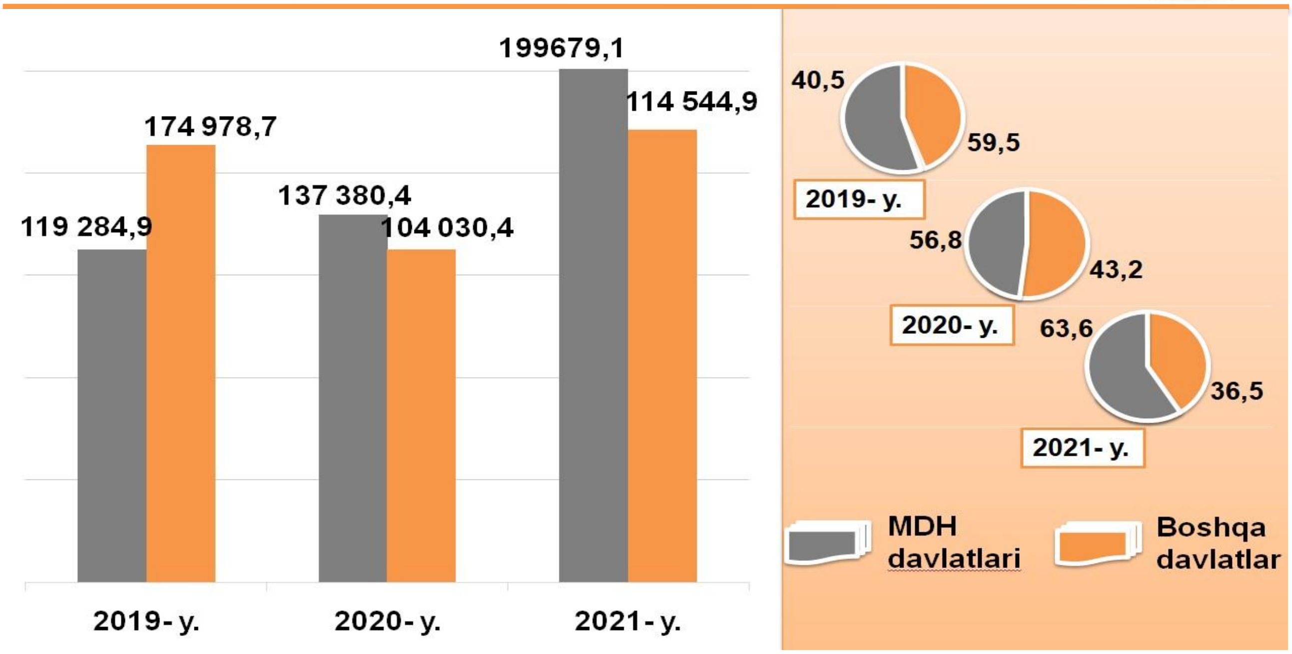

2021- yilning yanvar-avgust oyi yakuni bo‘yicha Sirdaryo viloyati tomonidan **50** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Germaniya, Qozog‘iston, Turkiya, Avstriya va Turkmaniston) jami importning **91,5** % ulushini tashkil qildi, bu **287 442,6** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

VILOYATNING IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI

(2021- yil yanvar-avgust, % da)

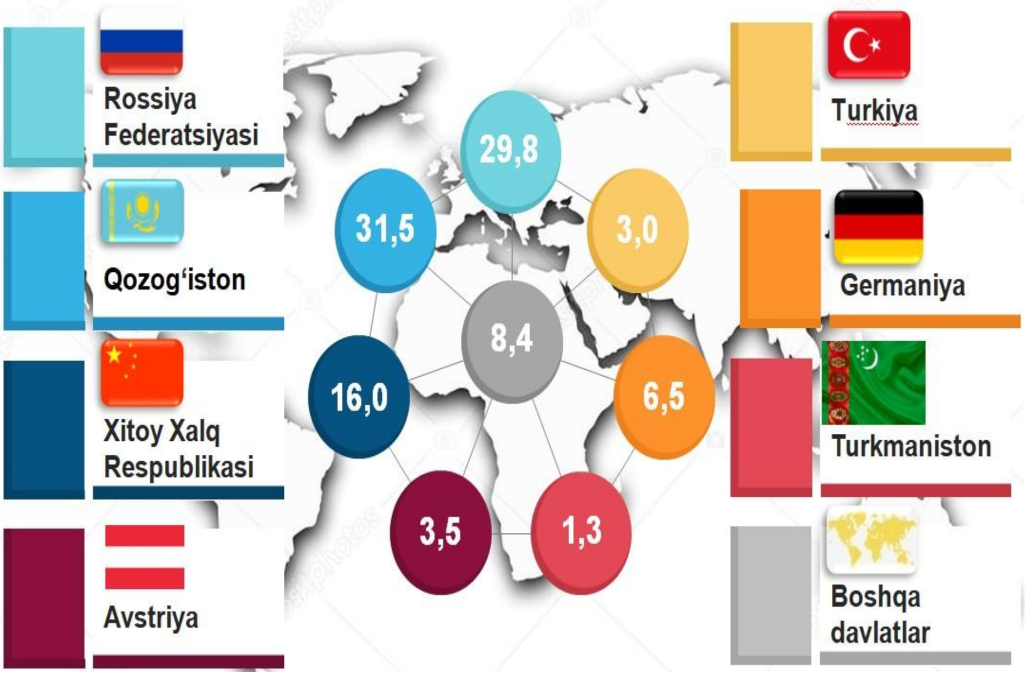

SIRDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-avgust, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y	2020- y	2021- y
Rossiya Federatsiyasi	59 525,9	93 498,9	116,8	157,1	1	2
Qozog'iston	58 502,1	98 928,4	114,7	169,1	2	1
Xitoy Xalq Respublikasi	43 158,5	50 214,1	47,6	116,3	3	3
Avstriya	8 689,9	10 890,2	76,1	125,3	7	5
Turkiya	9 614,8	9 297,8	60,4	96,7	6	6
Germaniya	23 900,2	20 534,0	178,1	85,9	4	4
Turkmaniston	12 332,2	4 079,2	148,3	33,1	5	7

SIRDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2020- yil yanvar-avgust)

	Ming AQSh dollari	O‘sish sur’ati, % da
Sirdaryo viloyati	**314 224,1**	**130,2**
Boyovut	8 348,3	153,0
Guliston	2 041,1	149,4
Mirzaobod	7 187,7	39,9
Oqoltin	4 526,8	132,7
Sardoba	3 448,8	10,9 m.
Sayxunobod	30 334,9	2,6 m.
Sirdaryo	75 576,9	85,9
Xovos	9 044,6	86,1
Guliston sh.	35 864,3	120,1
Shirin sh.	76 456,0	194,1
Yangiyer sh.	61 214,9	181,1

Eng yuqori hajm,
ming AQSh dollari

- Shirin sh - 76 456,0
- Sirdaryo - 75 576,9
- Yangiyer sh- 61 214,9

Eng quyi hajm,
ming AQSh dollari

- Oqoltin – 4 526,8
- Sardoba – 3 448,8
- Guliston – 2 041,1

Viloyatda importi tarkibida eng yuqori ulushni Shirin shahri **24,3** % ulush bilan **76 456,0** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatda importi tarkibida eng quyi ulushni Guliston tumani **0,6** % ulush bilan **2041,1** ming AQSh dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-avgust oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalari hajmi **99 918,8** ming AQSh dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 0**,3** foizga ko‘paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **31,8** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma’lumotdan ko‘rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR *(2021- yil yanvar-avgust)*

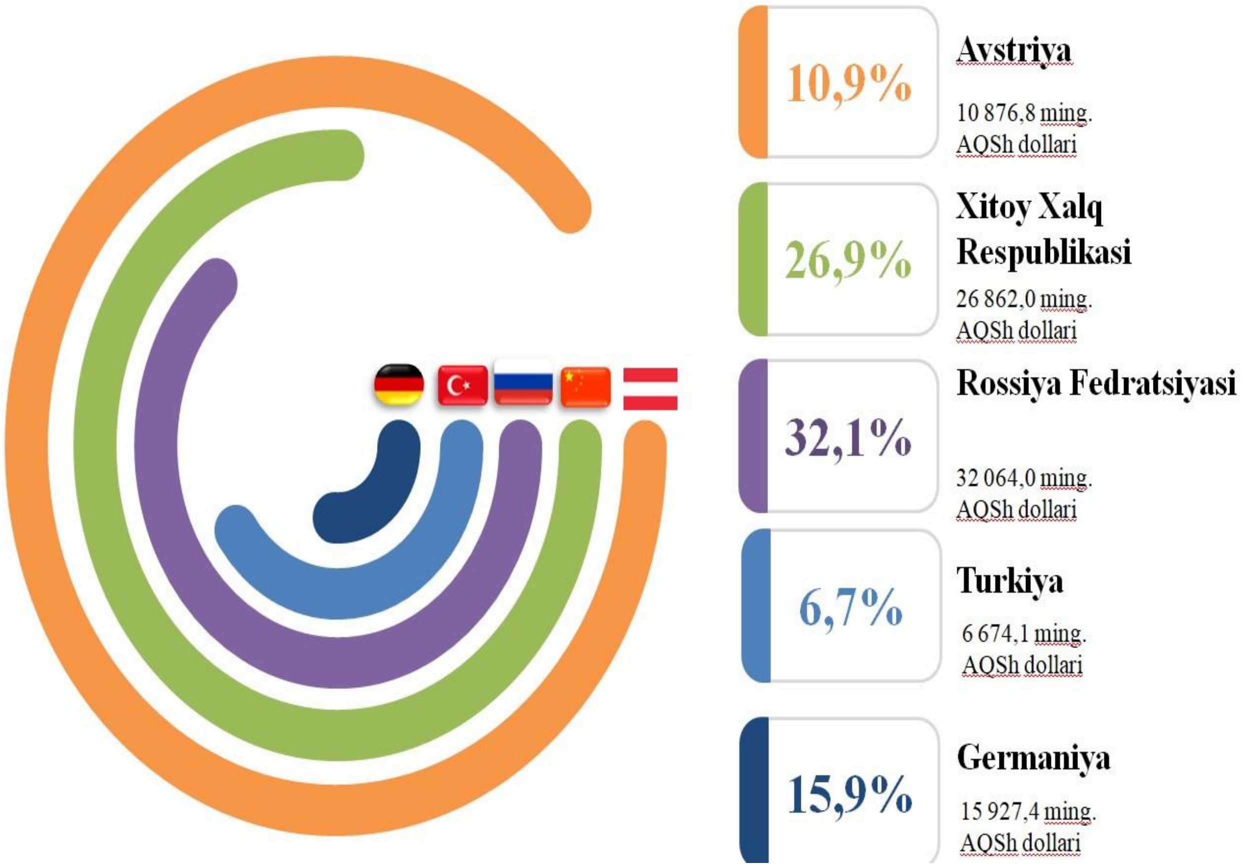

Mashina va transport uskunalari importi hajmining ko’payishiga sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va ularning detallari (**125,9 %**), shuningdek, elektr mashinalari, aparatlar va asboblar, boshqa joyda tasniflanmagan (**139,9 %**) importi ko’payishi bevosita ta’sir qilgan.

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-avgust oyida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **19 916,7** ming AQSh dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **25,2** foizga ko‘paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **6,6** % ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR *(2021- yil yanvar-avgust)*

Rossiya Federatsiyasi
10 871,1 ming. AQSh dollar
ulushi – 54,6 %

Xitoy Xalq Respublikasi
3493,3 ming. AQSh dollari
ulushi – 17,5 %

Qozog’iston
2416,7 ming. AQSh dollari
ulushi – 12,1 %

Latviya
811,2 ming. AQSh dollari
ulushi – 4,1 %

Sanoat tovarlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (**8817,1** ming AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**2772,1** ming AQSh dollari), va ruda bo‘lmagan qazilmalardan tayyorlangan maxsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan (**1 098,1** ming AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo‘limi
Tel.: (67) 236 86 34